

HLEDÁ SE MUŽ,
KTERÝ MÁ DOST ČASU

Detektivky

HLEDÁ SE MUŽ,
KTERÝ MÁ DOST ČASU

Napsal

ADOLF HOFFMEISTER

NAKLADATELSTVÍ AL. SRDCE V PRAZE

1 9 2 7

17. 11. 48

26694

ÚVODEM

Člověče, pojď a kup si mne,
jsem nová kniha detektivní,
dočteš se ve mně, čtenáři,
jak osud a lidé jsou divní,
jak záhadný je život vezdejší
a že, je-li někdo moudrý,
je ještě někdo moudřejší.

Pisáno roku 1923

ZÁHADA BÍLÉ KNIHY

Sherlocku Holmesi, Stuarte Webbsi, Arsene Lupine, Ihostejnýmá očima prohlédněte neuvěřitelnosti lidského života, odvažujte se rozluštnout neobyčejnějších hlavolamů, vrhajte se zákonem náhod se střech mrakodrapů přímo do uzlu všech tajemství, jichž stopa mizí jak záhadná dvířka ve stěně, ale nedohlédnete nikdy hrůzy básníkovy a jeho zděšení v okamžiku, kdy upustil knihu uprostřed pokoje, kam vcházel pokojný podvečer vonícími okny, a vykřikl — — — — —

Ne, nemátl se a opěťování jej přesvědčilo o přízračném úkazu. Z jeho knihy, z vlastní jeho knihy, před očima čtenářovými mizela slova za slovy, celé řádky a verše. Tajuplné bílé skuliny zely mezi řádkami a nové jizvy neobsažených mezer se otvíraly na každé stránce, a nikde kolem dokola nebylo člověka.

Prohledal pokoj — byl prázdný. Vyhledl oknem — nikdo nešel ulicí. Nejmenší šramot nevyrušil ticho hladiny večera, tikot hodin a tep srdce. Jen v knize mizely soustavně verše jeden za druhým.

Napil se studené vody a kouře cigaretu, snažil se chvíli zapomenouti života. Jak neuvěřitelné věci se dějí! Klesl do křesla a vysílením usnul.

Druhého rána s ostychem neurčitosti otevřel knihu. Byla do polovice čistá, bílá. Jen číslice

označující stránky se skvěly na bílém tahuprázdném papíře.

Zákony dané bohem anebo poznané detektivy drobily se v prach přirozenosti zázraků. Nebylo lze již věřit násobilce dvou, ani ve zřetelně spatřené, cítěné a hmatané. Osobitost prostoupila předměty do té míry, že vše přestalo existovat a vše se změnilo, v čemž básně, život, ideál i praxe staly se vidinami stejně nebezpečně blízkými a stejně neskutečnými, jak daleko sobě vzdálenými byly před tím.

Zbývalo faktum svědky doložené, že v knize zmizela alespoň polovina veršů a znalci řekli, že právě těch nejlepších.

Do srdce vnikal nůž čarodějných kouzel a zachátral ránu anarchie, otevřenou a bolící všemi nesplněnými sliby realit. Pravidelná životospráva jeho se shroutila a doznaná porážka nejbystřejších kriminalistů světa jej přesvědčila o nemožnosti pravdivosti. Hle, věčnosti tajemství církví se naplňují, ruce neznámých věd zvrátí zkušenost stáletí, existují čapky neviditelnosti a jednoho dne nepřeměníš se v prach a popel, abys z člověka byl zemí, ani zvětčen nestaneš se andělem, ani nepřetělíš se v jinou bytost, ale zmizíš snad pojednou mysticky a prazvláště se světa a nikdy, nikdy nepochopíš podivné zařízení země, nebe a srdce.

Vycházel málo, usmíval se chvílemi a stížen záchvatem strachu, chvěl se před nekonečnem. Ne-

bylo jistot a pevných základů slovům, výkroku i chůzi života.

A přece na mezi jara ptáci zpívali dál a tráva rostla, nic se nestarajíc o jeho poznání, poněvadž nebyla vázána vysvětlujícím rozumem, ale láskou soběstačné účelnosti. Přece se nedostávalo světem sankce jeho rozvratu, vždyť neménost dějů přeshla jej jako chodící chodce v jevišti měst, bez ohledu na splet závislosti v srdcích jednotlivců. Kráčel podél luk a alejí, kolem předměstských domů a s měsícem zářily ostrůvky osvětlených oken s lidskými životy na ulicích. Přistoupil k jednomu z nich a hleděl dovnitř usmířen zvláštním úsvitem jeho ticha.

U tvrdého stolu seděl nahrben hoch, jehož věškerá touha a chut bytí zářila světlem dvou šestnáctiletých očí. Opisoval z nějaké knihy.

Bože! Jak náhle spadla opona slepoty! Vždyt opisovaná kniha byla jeho knihou, a z veršů, které pomalu opouštěly papír jeho vydání, rodily se nováčkovy básně s hrdostí ryzí původnosti.

Ale ne, nemohl zkrivit ret k zlému slovu pro onu touhu očí, pro onen klid, který sestoupil nikoliv s nebes, ale s tvrdého stolu sextánova do srdce básníkova, jenž šeptal: „Nic se ve světě neztratí. Zákony přírody trvají, je opět kázeň a řád ve světě. Nic se v přírodě neztratilo. Z básní napsaných se stvoří nové básně dosud nenapsané, a

z knihy nové knihy. Z myšlenek nové myšlenky a z historie nové dějiny!"

Když přišel domů, otevřel zásuvku svého stolku a vyjmul knihu svých veršů. Bez hrůzy, bez zděšení v ní listoval, usmívaje se hrdoostí oněch neznámých šestnáctiletých očí. Kniha byla úplně prázdná. Opatrně ji posunul na čelné místo své knihovny a sebevědomě si řekl:

"Nyní jsem opravdu veliký, slavný básník."

TAJEMSTVÍ TRESTNICE

Zpráva dozorcova zněla jasně: „Nelze popřít, že vězňové jsou v tajném dorozumění se světem. Ba mohou podle vnějších známek a nápadného chování se vězňů soudit, že hlavně v podvečerních hodinách cosi tajně dopravují oknem ze svých cel.“

Veliký detektiv srovnal nohu přes nohu na dřevěné lenošce a vypustil oblak modrého dýmu. Pokoj bílošedý, nábytek vážný a bílá košile detektivova svítila, neboť byl jen ve věstě. Každé slovo zde mělo své místo, právě tak jako účelné zařizení. Zbytečnosti jsou přežitkem.

"Půjďme k věznicí," řekl veliký detektiv velikému básníku a nasadil si tvrdý klobouk. Na každém schodu schodiště měl jistě svou myšlenku.

Drožky a automobily stříkalý blátem ulic, kvapící chodci do sebe vráželi a matné světlo luceren klouzalo se po chodnících. Nad městem prý byly hvězdy, ale na dláždění louže. Ulice dlouhé jak čekání milenců táhly se věčností bídy a bohatství, stem oken a tisícem přání velkoměsta. Světla umírala a znovu se usmívala jako volání s druhého břehu. Tam byli již doma u stolů a rodin, u ploten a loží, u kolébek, zatím co děti prvních lásek si slibovaly věrnost u zdí, polepených plakáty, ve snivé bledosti lamp a tvrdě hranatém smutku